Crucea – un alt simbol transformat

De la realitatea crimei la „misterul jertfei”

În istoria creștinismului, nimic nu simbolizează mai puternic ruptura dintre credința vie și dogmatismul ulterior decât crucea.

La început, crucea nu era un „simbol al mântuirii” și nici o „icoană sfântă”.

Era, pur și simplu, un instrument de tortură și umilință – o metodă romană de execuție publică, aplicată celor pe care autoritățile voiau să-i discrediteze definitiv.

Isus a fost răstignit cu un titlu batjocoritor: „Împăratul iudeilor” – un text scris de Pilat, nu de apostoli. Dar ulterior, teologia paulină a confiscat acest semn brutal și l-a transformat într-un „crez” dogmatic.

Ce era scris pe cruce – și de ce contează?

Evangheliile spun clar că Pilat a pus un text deasupra capului lui Isus. Era un înscris menit să arate de ce fusese condamnat:

- Matei 27:37 – „Acesta este Isus, Împăratul iudeilor.”
- Marcu 15:26 – „Împăratul iudeilor.”
- Luca 23:38 – „Acesta este Împăratul iudeilor”, scris „în grecește, latină și evreiește”.
- Ioan 19:19–22 – detaliază că textul era „Isus din Nazaret, Împăratul iudeilor” și că preoții au protestat, cerând schimbarea.

Această inscripție – INRI în abrevierea latină (Iesus Nazarenus Rex Iudaeorum) – era de fapt „capul de acuzare”.

Nu conținea vreo „teologie” și nici vreo promisiune de mântuire. Era doar textul prin care Roma justifica moartea celui condamnat.

A fost scrisă clar, în trei limbi, ca toți trecătorii să știe motivul execuției.

De la inscripția lui Pilat la teologia crucii – o inversare radicală

Dar dogma paulină a venit și a spus:

- „Nu! Tocmai aici, pe cruce, a fost înălțat și încoronat ca Mesia cosmic. Aceasta a fost voia lui Dumnezeu!"

Astfel, locul crimei devine „tronul" pe care Isus e „încoronat". Faptele istorice – cu ura, cu disprețul și cu batjocura – sunt reinterpretate ca „slavă" și „biruință".

În epistolele lui Pavel, crucea devine un „altar":

- *Galateni 6:14 – „Departe de mine să mă laud decât în crucea Domnului nostru Isus Hristos..."*
- *1 Corinteni 1:18 – „Căci propovăduirea crucii este o nebunie pentru cei ce pier, dar pentru noi... este puterea lui Dumnezeu."*

Însă, paradoxal, Isus a predicat cu totul altceva: despre Împărăția lui Dumnezeu, despre pocăință, despre iubirea față de vrăjmași. A vorbit despre viață, nu despre moarte.

Cum a fost confiscată semnificația istorică

Crucea, la început, era doar un stâlp de lemn – și nimeni nu o „cinstea". Era un semn de execuție. Însă dogmatismul paulin a „încărcat" acest lemn cu un sens mistic:

- Dintr-o unealtă de ucidere, a devenit „instrumentul mântuirii".
- Dintr-o condamnare publică, a devenit „slavă eternă".
- Dintr-un semn de rușine, a devenit „logo" al Bisericii imperiale.

Această transformare e semnul filosofiei dogmatice – care nu se oprește la realitate, ci o răstoarnă. La fel cum „peștele" – un simbol simplu al chemării ucenicilor – a fost „îmbrăcat" cu textul „ΙΧΘΥΣ", crucea a fost „îmbrăcată" cu texte dogmatice.

Ce s-a întâmplat cu „Împăratul iudeilor"?

Această inscripție istorică – „Împăratul iudeilor" – era singura „mărturie oficială" despre cine a fost Isus: un iudeu condamnat de ai lui. Preoții au vrut să o modifice:

- „Nu scrie că e împărat – scrie că A ZIS că e împărat!" (Ioan 19:21). Pilat a refuzat: „Ce am scris, am scris." – un adevăr pe care nici el nu l-a înțeles pe deplin.

Dar Biserica de mai târziu a șters această identificare cu „Iudeii". A preferat „Iesous Christos" – un nume propriu, cosmic, universal. „Împăratul iudeilor" devenea incomod: îi lega pe creștini de o

istorie pe care Roma dorea s-o șteargă (înfrângerea și distrugerea Ierusalimului). Așa că dogma a păstrat doar „Crucea” – dar nu și „titlul” scris de Pilat.

Romanii au transformat totul în simboluri de putere

Constantin cel Mare a „oficializat” această schimbare. În viziunea lui (o strategie politică), a spus că a văzut un semn – o cruce – și a auzit că „în acest semn vei învinge”. Astfel, crucea, de la instrument de execuție, a devenit simbol de victorie militară. Nu mai era doar un stâlp de lemn – era „steagul” puterii imperiale.

La scurt timp după aceea, crucea a fost ridicată pe toate clădirile – pe biserici, pe ziduri, pe sigilii – nu ca semn al smereniei, ci ca emblemă de stat.

Puterea Romei s-a amestecat cu „puterea” pe care dogma o atribuise crucii – și au creat un „logo” oficial care n-avea nimic de-a face cu chemarea lui Isus la iubire și neprihănire.

Concluzia: de la semnul rușinii la simbolul puterii

În final, povestea crucii arată perfect cum funcționează „filosofia dogmatică”:

- Preia un simbol istoric simplu (o inscripție de ocară – „Împăratul iudeilor”).
- Îl transformă într-un simbol „cosmic” – crucea sângelui și a mântuirii „magice”.
- Îl impune ca unic „adevăr” – și-l leagă de puterea imperială.

Dar realitatea e clară:

- Inscripția „Împăratul iudeilor” e singura legătură reală cu istoria lui Isus.
- Crucea nu era un simbol al „credinței”, ci un stâlp de lemn pe care Roma îi ucidea pe cei incomozi.
- Doar dogmatismul a „împachetat” această rușine într-un „mister divin” – pentru a controla mințile și inimile.

Așa cum am văzut și cu simbolul peștelui, filosofia dogmatică a luat ceva simplu și l-a transformat în „paradox” – pentru că, atunci când „paradoxul” devine lege, nimeni nu mai îndrăznește să întrebe:

- „Dar ce-a fost cu adevărat?”

Și mai grav: orice voce care îndrăznește să amintească realitatea – că a fost o crimă și nu o „coroană” – e declarată eretică, dușmană și „rătăcită”.

Astăzi, vedem cum creștinii își încep semnul credinței cu crucea, fără să-și mai amintească faptele reale: că acolo a fost o crimă.

O crimă reală, cu sânge vărsat de ura și invidia preoților și cu puterea imperială care a executat.

Doar că, prin forța dogmei, această crimă a fost transformată în „încoronare cosmică”.

Filosofia a dat sensul nou – nu Dumnezeu.

Acesta e adevărul amar: dogma a devenit „realitatea supremă” – și oamenii trăiesc astăzi într-un simbol gol, rupt de faptele reale. Căci, dacă ar vedea realitatea, ar trebui să vadă și responsabilitatea lor – și să recunoască diferența dintre planul lui Dumnezeu și nebunia puterii omenești.